

Peipsiääre

TEATAJA

NR 8 (74) SEPTEMBER 2024

Alatskivi
madalseiklusrada
ootab avastama

Lk 2

Uus algus
loob uusi
võimalusi

Lk 3

Ära jää ilma
sotsiaaltoetustest

Lk 3

Peipsiääre valla särasilmised tantsujuhid vasakult: Julia Tross, Vaike Pärn, Malle Weinrauch, Artur Aunap, Marve Juursalu, Pille Martpõld, Marina Lösak, Grete Hantson ja Liis Tenno.

Foto: Kristjan Kallavus

Peipsiääre valla kultuuri- ja vabaajakeskus toob kultuuri-, spordi- ja noorsootöö valdkonna inimesed ühe laua alla

1. septembril, mil sinimustvalged lehvisid tarkusepäeva auks, alustas tegutsemist Peipsiääre valla kultuuri- ja vabaajakeskus, hellitava KUVAKE. Algab suur õppimine meilgi, kuidas seatud eesmärgid loovalt ja rõõmuga ellu viia.

„Soovime, et Peipsiääre vald oleks tuntud oma elava kultuurielu, aktiivsete sportimisvõimaluste ja noortesõbraliku keskkonna poolest. Et meie kultuurisündmused ja spordiüritused tooksid kokku erinevad põlvkonnad ja kogukonna liikmed, luues tugeva ja ühtehoidva kogukonna. Et kogukonnad oleksid kaasatud ja aktiivsed, saades vajaliku toe ja võimalused oma huvide ja talentide arendamiseks,“ sõnab Peipsiääre valla kultuuri- ja vabaajakeskuse juht Kristjan Kallavus. Et need ilusad sõnad ei jääks ainult sõnadeks, on Kristjanile toeks kogu KUVAKE-se kollektiiv.

Kultuuri-, spordi- ja noorsootöö viimine ühise katuse alla on tekitanud küsimusi – mis siis nüüd

teistmoodi on ja mis läheb paremaks? Kõige suurem muudatus on see, et uus asutus toob eelnimetatud valdkondade inimesed ühe laua alla. Koos töötavad inimesed, kellel on pädevust ja aega minna süvitsi oma valdkonnas. On õlg õla tunne ja on kolleegid, kes üksteise mõtteid peegeldavad ning üksteise ideedest innustuvad. Koostöös planeeritakse arenguid, lepatakse kokku väärtused ja põhimõtted. Koostöö ei ole pelgalt ühiselt ürituste korraldamine.

1. septembrist töötavad kultuuri- ja vabaajakeskuses kultuuri-, spordi- ja noorsootööspetsialist ning Kolkja Rahvamaja, Pala Kultuurimaja ja Vara Kogukonnakeskuse töötajad. Jaanuaris 2025 liituvad noorsootöötajad ja Koosa Rahvamaja kollektiiv. Kuid keegi neist ei jäta maha oma praegust maja, tegevused toimuvad endiselt ka kohapeal.

Alates 1. septembrist on ka ringijuhid ja ringide töö koordineerimine viidud kultuuri- ja vabaajakeskuse alla. Isetegevuskollektiivide jaoks

midagi ei muutu, proovivad toimuvad ikka oma tuttavas ja koduses proovisaalis.

12. septembril kohtusid Alatskivil Peipsiääre valla rahvatantsurühmade juhendajad, et üksteisega paremini tuttavaks saada ning koos alanud hooaja tegevusi planeerida. Lendu läks idee korraldada 2025. aasta kevadel taas kohalik tantsupidu Pala staadionil. Innukad tantsujuhid alustasid ettevalmistustega juba samal õhtul!

Peipsiääre vallas tegutseb hetkel 9 särasilmse tantsuühi käe all 16 rahvatantsurühma – 8 täiskasvanute kollektiivi ja 8 lastekollektiivi. Kerget jalga meie tantsujuhtidele ja tantsijatele alanud hooajaks!

Reet Kruup
Peipsiääre valla kultuuri- ja vabaajakeskuse kultuuritööspetsialist

OKTOOBRI SÜNDMUSED

1. oktoober

10.00 Tartumaa eakate heaolupäev Alatskivi lossi sõiduhobuste tallis. Registreeritud osavõtjatele.
10.00 Peipsiääre valla koolispordi MV maastikujooksus (1.–9. kl) Pala terviseradadel.

4. oktoober

13.00 Eakate päev Kolkja rahvamajas.

5. oktoober

12.15 23. Vara kiriku kontsert. Esineb Männiste perebänd. Sissepääs vaba annetusega.

8. oktoober

18.00 Peipsiääre valla õpetajate tänuvõttekõrge Pala kultuurimajas.

10. oktoober

10.00 Peipsiääre valla koolispordi MV jalgpallis (5.–9. kl) Alatskivi staadionil.

12. oktoober

11.00 KOP-i õpituba „Vürtsilabor“ Koosa rahvamajas. Eelregistreerumine Koosa Raamatukogus, tel 5800 0778 või koosa.noorteklubi@gmail.com.

12.–13. oktoober

Valgusfestival „Alatskivi valgus“. Valgusteatri lavastus „Loss“ Alatskivi lossi fassaadil mõlemal õhtul kell 19.00, 20.00 ja 21.00. Valgusinstallatsioonid Alatskivi matkarajal. Maitset ja elamused lossis sees ja väljas. Sündmus kuulub Euroopa kultuuripealinn Tartu 2024 põhiprogrammi.

14.–20. oktoober

Eestimaa rahvamajade nädal „Meie inimesed“.

15. oktoober

18.00 Anna Haava 160. sünniaastapäeva tähistamine etendusega „Anna Haava 160. Kui hing ei saa mitte vaiki olla“. Tasuta. Sündmus kuulub Euroopa kultuuripealinn Tartu 2024 lisaprogrammi.

15. oktoober

Anna Haava laulude päev. Anna Haava Sõprade Selts kutsub tähistama meie rahvale olulise luuletaja 160. sünniaastapäeva, lauldes tema luuletustele loodud laule Eestimaa igas paigas.

18. oktoober

18.00 Juhan Liivist inspireeritud ajaloolise põnevusfilmi „Vari“ esilinastus Liivi Muuseumi rehe all. Kohtumine filmi režissööri Jaak Kilmiga. Kohtade arv piiratud. Registreerumine www.muusa.ee.

19. oktoober

19.00 Sügisball Kallastel (Keskväljak 4).

20.–30. oktoober

Üleriigilised raamatukogupäevad „Kohtume raamatukogus“.

23. oktoober

13.00 Kohtumine vanade (tuttavate) raamatutega Lümati Raamatukogus.

14.30 Juhan Liivist inspireeritud ajalooline põnevusfilm „Vari“ Alatskivi lossi galerisaalis.
19.00 Juhan Liivist inspireeritud ajalooline põnevusfilm „Vari“ Alatskivi lossi sõiduhobuste tallis.

24. oktoober

11.00 Ristpistes käsitöötikandite näituse avamine Alatskivi Raamatukogus.
13.00 Süüterooside valmistamise õpituba Kolkja Raamatukogus.
18.00 Juhan Liivist inspireeritud ajalooline põnevusfilm „Vari“ Pala Kultuurimajas.

25. oktoober

17.00 Muusikaõhtu Laulu-lappijatega „Iga kiirtee kõrval on rada“ Vara Raamatukogus. Tasuta.

26. oktoober

11.00 KOP-i õpituba „Looduskosmeetika“ Koosa Rahvamajas. Eelregistreerumine Koosa Raamatukogus, koosa.noorteklubi@gmail.com või tel 5800 0778.
15.00 Pirukapidu Assikvere Seltsimajas. Sissepääsuks pirukas või annetus.

27. oktoober

14.00 Juhan Liivist inspireeritud ajalooline põnevusfilm „Vari“ Pala Kultuurimajas.

31. oktoober

17.00 Õpituba „Kuidas toimetada sügisese ilu aiast“ Alatskivi Raamatukogus. Külaskäik Saima Kaarna.

VALLAVALITSUSEST

21. augustil

Tunnistati peremehetuks Kallaste linnas Põllu tn 5a (58601:001:1214) katastriüksusel asuv saun. Ehitusload väljastati: Alatskivi alevikus vee- ja kanalisatsioonitorustiku rajamiseks; Alatskivi alevikus Pargisalu kinnistul madalseiklusraja rajamiseks; Kallaste linnas Önne tn 1 kinnistul elamu lammutamiseks ja Põldmaa külas Lombinurme kinnistul keldri rajamiseks.

Seati sundvaldused Elektrilevi OÜ kasuks avalikes huvides vajaliku maakaabelliini rajamiseks Torukülas, Kraavi ja Haapsipea külas, Haapsipea-Harju tee kinnistutele.

Volikogule suunati järgnevad otsuse eelnõud:

- „Peipsiääre Vallavalitsuse ametiasutuse struktuuri muutmine“. Kaotada struktuurist sotsiaaltöõspetsialisti ametikoht ja asendada see lastekaitse spetsialisti ametikohaga.

- „Loa andmine kohustuse võtmiseks ja riigihanke korraldamiseks“. Eelmisel eelarveperioodil andis Peipsiääre Volikogu loa kolme auto ostmiseks, kuid Vallavalitsus soetas ühe auto. Sotsiaalteenuste tõrgeteta tagamiseks on vajalik soetada kaks uut sõidukit.

Muude küsimustena arutati järgmisi teemasid. 1) Tartu Reklaamteenused OÜ avaldust, et osta Lümäti külas asuv Tagala kinnistu alla alghinna. Kinnistu hinda oli juba eelnevalt Volikogu otsusega langetatud. 2) Peeter Vagula avaldust seoses parklate rajamisega Alatskivile Lasteaia 7 ja 9 ning jõuti järeldusele, et antud teemat tuleb veel põhjalikumalt arutada lõpliku otsuse langetamiseks. 3) Jalakäigu liikluskäitumise paigaldamist Kolkjas Külustuskeskuse tee (58601:001:0380) algusesse ja lõppu ning rannaviitade lisamist Ranna tee ja sadama tänava ristile ning Suur tee ja Ranna tee ristile.

Istungil tutvustas ehitus- ja hankespetsialist Raimond Võimre Vara küla Koolitaguse kinnistu (86101:006:0305) ja selle lähiala detailplaneeringu põhijoonise esialgset eskiisi. Valla kinnistule planeeritakse üks ärimaa (kauplushoone vms ärihoone) ja kuus eramumaa krunti. Lisaks on joonisel näha ka üks eraomandis olev kinnistu ja omanik on nõus selle oma kinnistu plaani lisama.

6. augustil

Vallavalitsus suunas Peipsiääre valla eelarvestrateegia 2025–2028 eelnõu avalikule arutelule ning kinnitas riigi huvi väljaselgitamise järgmiste võõrandatavate kinnistute osas: Kolkja alevik, Ranna tn 13; Rootsiküla, Pedastiku; Kallaste linn, Oja 28; Kolkja alevik, Ranna tn 5a.

Samuti kinnitati Alatskivi Kunstide Kooli direktori ametisse alates 6. augustist Mikk Kirikal.

Muude küsimustena arutati: MTÜ Alatskivi Lasketiiru avaldust ja nõustuti materjalide soetamisega lasketiiru renoveerimiseks; Liivi Muuseumi peamaja katuse olukorda; Koosa külas aiamaade kõrval asuval kinnistule elamu ehitamise projekteerimistingimuste väljastamist ning otsustati suunata see järgmisele vallavalitsuse istungile.

Peipsiääre Vallavalitsuse istungite täpne päevakord ja protokollid on leitavad Peipsiääre valla kodulehelt www.peipsivald.ee/vallavalitsuse-protokollid.

Kai Pruuli
vallasekretär

KÄIMASOLEVAD ARENGUD

Peipsiääre Vallavalitsuse olulisi arengutegevusi kajastame jooksvalt Peipsiääre valla kodulehel asuvas blogis „Käimasolevad arengud“. Sinna koondame teemad, mis puudutavad nii Kallaste keskväljaku renoveerimist, kaasava eelarve võitnud projekte, Vara Koolitaguse kinnistu arendamist

kui ka muid olulisi teemasid, mis parendavad meie elukvaliteeti või loovad uusi vabaajaveetmise võimalusi Peipsiääre vallas.

Blogi leiad: www.peipsivald.ee/kaimasolevad-arengud.

Alatskivi madalseiklusrada ootab avastama

2024. aasta kaasava eelarve suurprojektina võitnud Alatskivi madalseiklusrada on kasutamiseks valmis ja ootab nii lapsi kui ka täiskasvanuid aega veetma (kaalupiirang on 110 kg). Kes ronida ei jaksa ja soovib lihtsalt võsukestel silma peal hoida, siis juba õige pea paigaldatakse madalseiklusraja juurde ka pink.

Madalseiklusrada on ehitatud ohutule kõrgusele ja see on kasutamiseks ilma spetsiaalse turvavarustusega. Liikumine seiklusrajal toetab lapse kehalist arengut, mootorsete oskuste kujunemist ja aitab ennetada ülekaalulisust. Kui lapsed saavad piisavalt liikuda, on nad tervemad, rõõmsamad ja ka paremad õppijad.

Seiklusrada asub Alatskivi Coop Konsumi taga.

Foto: Liis Lainemäe

Valminud on Päiksi tee äärde rajatud kõnnitee

Nüüd saab Alatskivi alevikus kõndida mugavalt Tartu maanteelt Alatskivi Tervisekeskusesse või vastupidi, sest Päiksi tee

äärde rajatud kõnnitee on kasutamiseks valmis. Ehitustööd toimusid augustis.

Foto: Kadri Külaots

Kuidas läheb MTÜ Pala Tuletõrje Seltsi uue depoohoone ehitusega?

Älis Tõnisson MTÜ Pala Tuletõrje Seltsist annab teada, et tuletõrje depoohoonel on ees ukseid ja aknad. Valminud on maa-kuite, kanalisatsioon ja puurkaev. Praegu tegeletakse ventilatsiooni, elektri- ja sisetöödega. Jäänud on veel siseviimistlus ja asfalteerimine.

MTÜ Pala Tuletõrje Selts on 15 aastaga aidanud tõsta oluliselt meie piirkonnas turvalisust. Nad on valmis päästesündmusele reageerima iga kell, käivad kustutamas hooneid, maastikupõlenguid ja teevad kodukülastusi tuleohutuse teadlikkuse tõstmiseks.

Ka praegu on võimalik uue depoohoone ehitust toetada ja isegi väike panus on väga suureks abiks. Toetada saab tehes annetuse Alatskivi poes asuvasse annetuskasti või

Foto: Älis Tõnisson

tehes ülekande pangakontole: MTÜ Pala Tuletõrje Selts EE382200221045507596.

Kadri Külaots
avalike suhete spetsialist

VALLAVOLIKOGUST

Peipsiääre Vallavolikogu II koosseisu 34. istungilt 28.08.2024

Muudeti Kolkja Lasteaed-Põhikooli põhimäärust.

Kinnitati Peipsiääre valla ametiasutuse ja hallatavate asutuste ülesannete täitmisega seotud andmekogude asutamine ja andmekogude põhimääruste delegerimine Peipsiääre Vallavalitsusele.

Kinnitati Peipsiääre Vallavalitsuse ametiasutuse struktuuri muutmine, moodustamaks Peipsiääre Vallavalitsuse sotsiaallosakonna koosseisu lastekaitse spetsialisti ametikoht ning kaotamaks ära Peipsiääre Vallavalitsuse sotsiaallosakonna koosseisust sotsiaal-

töõspetsialisti ametikoht.

Anti luba Peipsiääre Vallavalitsusel korraldada riigihangete kahe sõiduki kasutusrendile võtmiseks tähtajaga 60 kuud.

Muudeti Peipsiääre Vallavolikogu kultuuri- ja spordikomisjoni koosseisu järgmiselt: lõpetati Katrin Reimandi volitused kultuuri- ja spordikomisjoni liikmena ja kinnitati tema asemele Kristjan Kallavus.

Võeti Peipsiääre Vallavolikogu revisjoni-komisjoni kontrolli läbiviimise tulemused valla majandada olevate hoonete küttekulude ja küttelehendamise osas teadmiseks ning anti Peipsiääre Vallavalitsusele ülesanded:

- Taastada ja käivitada Kallaste linnas aad-

ressil Oja 13a asuv hakkepuidu katlamaja valla hallatavate hoonete kütteks hiljemalt 1. novembrist 2024.

- Täita Peipsiääre vallavalitsuse ja SW Energia vahel 1. oktoobril 2019 sõlmitud soojusenergia ostu-müügi lepingu tingimusi/kohustusi mõlemal osapoolel hiljemalt 1. oktoobrist 2024.

- Leida vahendid, võtta võrreldavad pakumised ja teostada Alatskivi Lasteaia õliküttesüsteemi üleminek pelletiküttele hiljemalt 1. oktoobriks 2024.

- Planeerida 2025. aasta eelarvesse ja teostada Kolkja Kooli ja Alatskivil lossi 2 õliküttesüsteemidelt üleminek pelletiküttele.

Anti tähtajatult tasuta kasutusse KÜ Tarekene Peipsiääre vallale kuuluva maa-ala parkla rajamiseks Alatskivi alevikus Tartu maantee ja Kase tn 6a kinnistul.

Volikogu istungite päevakorrad tervikuna ja otsused on kättesaadavad nii protokollist kui ka salvestusest Peipsiääre valla kodulehelt:

** istungite protokollid – www.peipsivald.ee/vallavolikogu-protokollid*

** otseülekannete salvestised – www.peipsivald.ee/istungite-salvestised*

Kai Pruuli
vallasekretär

Uus algus loob uusi võimalusi

Sel aastal rõõmustame koolide üle, kus laste arv on kasvanud ja koolipere edasi tööd teeb. Soovin, et Peipsiääre valla lasteaedades ja koolides on alati hea keskkond, kuhu on hea tulla, kus on hea õppida ning õpetada. Kool on meie kogukondi liitv ja külale oluline paik, seda näeb ka vald.

1. septembri seisuga alustas Peipsiääre vallas kooliteed 50 last. Anna Haava nim Pala Koolis 10, Juhan Liivi nim Alatskivi Koolis 25, Kolkja Lasteaed-Põhikoolis 6 ja Vara Põhikoolis 9. Rõõmu teeb see, et esimeses klassis alustas kooliteed 10 õpilast enam kui seda eelmisel aastal. Meie koolides õpib kokku sel õppeaastal 403 last. Meie valla viies lasteaia on kokku 241 last, kuid lasteaedades on 19 last vähem võrreldes eelmise aastaga.

Meile oluliste koolide püsimajäämine sõltub sissetulekutest. Valla elanikud saavad sellele ise kaasa aidata, kui veenduvad, et nemad ja nende lähedased on ametlikult valda sisse kirjutatud. See ei nõua suurt vaeva, rahvastikuregistris kulub selleks alla minuti. Vallale on see suur asi.

Peipsiääre valda on registreeritud 3641 maksumaksjat, sh pensionärid. Tööealiste maksumaksjate tulumaksust laekub 2024. aastal valda 11,89% ja 2,5% pensionäride pensionitelt. Tulumaksuosa vallale on planeeritud 5,46 miljonit eurot – seega laekub vallale iga maksumaksja koh-

TULE Peipsiääre valla ELANIKUKS, PÄRISILT!

Rohkem infot leiad: www.peipsivald.ee/elukoht või skännides QR-koodi

Foto: Liis Lainemäe

ta keskmiselt 1500 eurot aastas. Samuti on iga laps meile oluline, kuna vald saab iga inimese kohta riigilt toetust läbi tasandusfondi.

Täna elanikke, kes 2023. aastal registreerisid end rahvastikuregistris Peipsiääre valda, selle tõttu laekus vallale üle 130 000 euro lisa. Siinkohal palun kõigil elanikel elukohaandmed taas üle vaadata ja võimalusel

end täna Peipsiääre valla elanikuks registreerida. Maksutulust saab vald osutada kõiki vajalikke teenuseid ja üleval pidada valla asutusi (koole, lasteaedu jt), samuti hoida korras valla teid ning mõelda ka uutele investeeringutele. Suures pildis võidame me sellest kõik.

Piibe Koemets
vallavanem

Ära jää ilma sotsiaaltoetustest

Head lastevanemad, tuletame meelde, et Peipsiääre Vallavalitsus maksab sotsiaaltoetusi, mis aitavad leevendada koolialgusega seotud väljaminekuid.

Esmakordselt kooli mineva lapse toetus

- Toetust makstakse lapsevanemale, eestkostjale või perehoolduslepingu alusel last hooldavale isikule tingimusel, et taotleja ning kooli õppima asuv laps on rahvastikuregistri andmetel Peipsiääre valla elanikud.
- Toetuse taotlusi võetakse vastu ja toetusi makstakse välja ajavahemikul 25. august kuni 31. oktoober.
- Toetuse suurus on 100 eurot.

Lisainfo ja taotluse leiad: www.peipsivald.ee/esmakordselt-kooli-mineva-lapse-toetus

Gümnaasiumis õppimise toetus

- Toetust makstakse üldjuhul päevases õppevormis gümnaasiumis/keskkoolis õppijale perioodil 1.

september kuni 31. mai.

- Täiskasvanute gümnaasiumis õppijale makstakse toetust erandkorras mõjuvate põhjuste esinemisel.
- Toetuse saamiseks esitab lapsevanem, lapse perekonnas hooldaja või täisealine õpilane taotluse igal õppeaastal eraldi.
- Toetuse suurus 50 eurot kuus.

Lisainfo ja taotluse leiad: www.peipsivald.ee/oppetoetus

Tuletame ka meelde, et sünnitoetust maksab Peipsiääre Vallavalitsus välja kolmes osas:

- 1.osa makstakse välja lapse sünni registreerimisel; osamakse suurus 200 eurot;
- 2.osa makstakse välja 1 aasta vanuseks saamisel ning tingimusel, et

lapse ja ühe vanema elukoht on rahvastikuregistri andmetel Peipsiääre vallas vähemalt 2 kuud enne lapse 1-aastaseks saamist; osamakse suurus 200 eurot;

- 3.osa makstakse välja lapse 2 aasta vanuseks saamisel ning tingimusel, et lapse ja ühe vanema elukoht on rahvastikuregistri andmetel Peipsiääre vallas vähemalt 2 kuud enne lapse 2-aastaseks saamist; osamakse suurus 200 eurot.

Toetuse suurus kokku on 600 eurot.

Juhime tähelepanu, et iga osa väljamakseks tuleb esitada uus taotlus, kas e-taotluste keskkonnas SPOKU või täita taotluse vorm.

Lisainfo leiad: www.peipsivald.ee/sunnitoetus

Lisainfo:
Triin Vaino

sotsiaalosakonna juhataja
triin.vaino@peipsivald.ee

Ettevõtjad saavad kokku Särkla külas

Tartu Ärinõuandla
MAAKONDLIK ARENDUSKESKUS

Kaheksas Peipsiääre Ettevõtlusklubi toimub 17. oktoobril kell 16 Saluste talus Särkla külas, kus tutvutakse pikaajalise kogemusega kohaliku ettevõtja Ingvar Tšizikovi ettevõtmistega: Saluste talu ja osaühinguga Art Doors. Viimane pakub kvaliteetseid ja innovaatilisi puidust uksi, treppe ja muud eritellimusel mõõblit. Lisaks saadakse ülevaade kunsti ja nahadisaini ettevõttest Nüwako OÜ, millega tegeleb Iris Järg. Kohapeal on ka Tartu Ärinõuandla, kes tutvus-

tab oma teenuseid ettevõtjatele ning digiturundusest räägib sotsiaalseaduspetsialist ja digiturundaja Roland Kivitare.

Lisainfo Ettevõtlusklubi kohta leiad: peipsivald.ee/ettevotlusklubi

Oodatud on nii valla ettevõtjad kui ka ettevõtlikud inimesed!

Piibe Koemets
vallavanem

Lisainfo:
Taivo Tali
arendusnõunik
taivo.tali@peipsivald.ee

Oktoobris toimub eterniidijäätmete kokkukogumine

Käesoleval aastal on tänu Keskkonnainvesteeringute Keskuse poolt määratud toetusele Peipsiääre valla elanikel võimalik ära anda eterniidijäätmeid soodushinnaga (11,96 €/tonn). Kuna soodushinnaga saab ära anda kokku vaid 60 tonni eterniiti, siis on vajalik ära toodava eterniidijäätmete kogus eelnevalt registreerida.

Registreerimislehti on võimalik esitada kuni 30.09.2024 või kuni vastuvõetava koguse täitumiseni (60 tonni).

Registreerimislehti ootame Peipsiääre Vallavalitsuse keskkonnaspetsialisti e-posti aadressile marily.laak@peipsivald.ee või vallavalitsusse aadressil Tartu mnt 4, Alatskivi alevik.

Soodushinnaga saab ühe kinnistu kohta ära anda kuni 1200 kg eterniidijäätmeid.

Eterniidijäätmete vastuvõtmine toimub oktoobrikuus kolmel päeval Alatskivi jäätmejaamas. Kuupäevad täpsustatakse oktoobri alguses.

Registreerimislehte leiad: www.peipsivald.ee/uudised-ja-teated/-/asset_publisher/udF1J8Ra5aAP/content/oktoobris-toimub-eterniidijaatmete-kokkukogumine?

Lisainfo:

Marily Laak

keskkonnaspetsialist
marily.laak@peipsivald.ee
+372 57 000 004

Peipsiääre Vallavalitsus ootab tegevustoetuste taotlusi 1. oktoobriks

Peipsiääre valla eelarvest on võimalik kodanikeühendustel taotleda toetust vallas kultuuri-, tervise- ja noorsootöö, külaliikumise, seltsitegevuse ja kohaliku omaalgatuse edendamiseks ning valla elanike koostöö soodustamiseks.

2025. aasta eelarvest toetuse saamiseks tuleb esitada taotlus Peipsiääre vallavalitsusele 1. oktoobriks 2024 e-postile vald@peipsivald.ee või tuua taotlus paberkandjal vallavalitsusse.

Taotluse vormi leiad Peipsiääre valla kodulehelt: www.peipsivald.ee/avalduste-vormid

Kadri Külaots
avalike suhete spetsialist

**KODAVERE
KIÄLERUASUKE**

Anna Haava 160

Viinakuul one 160. sünniaassapääv meie valla kuulsal poetessil Anna Haaval. Järgneb katkend kodavere kiälen A. Haava teosess „Väikesed pildid Eestist“.

„Lähma siis, Mari, kui õpetaja kutsub ... Ei tea, mes ta meist tahab? ...“
„Mine sina, Jakupike-kallis! Mina pelgan, ei tea, mes tä tahab – või see nõnna ammu õli, kui laual kääsiime ... Isä ja sina ütlete alati ike alate sedä kurja ... Vanamees vannub vahess nõnna, et kõik kõhad kae-guvad ... vass’õligi see saks, kes mineväl nädäläl meie alt mööda jõge veski puule sõit, õpetaja ise! ...“ arutab Mari poolnutuselt. „Ah, mes sä nüüd! ... tule, lähmä ruttu! Kes siis vassu tõhib panna! Ega tä meile kes teab mes ärä ei tee! ...“

/---/

Õpetaja vaatas tunnistades, kuid ei tundnud Jakupit ära. „Mis su nimi on?“

„Jakup Kronk! Jõevallast.“

„Hm! – kutsu oma pruut ka sisse.“

Jakup jäi õpetajale otsa vahtima.

„Mine kutsu oma pruut sisse,“ kordas õpetaja valju tõsidusega.

„Aulik õpetaja teevad vist nalja? – Kui mina või minu naine kedägi süüid õleme teinud, siis palume andiks. Naisel one hambavalu ... soen-dab kõägin ...“

Nüüd oli õpetaja käes kord vahtima jääda.

„Aga kulla mees – kas teie siis pruutlugejad ei ole? Kas see siis sinu naine on, kellega sa ühes tulid?“

„Naine neh, aulik õpetaja – kes siis muud! Kümme uasta eest pani vana õpetaja meid puari.“

„Armas hing ... mis teie siis just täna tulite? ... täna ju pruutlugejate-päev!“

KATKENDI LÖPP

Jagada one kua üks rõõmusõnum, kirjastuselt SE&JS one Haava pi-dopääväss ilmund teose „Väikesed pildid Eestist“ uus trükk, kohe one juure lisatud Haava luulet ja mõtteid. Valikkogo piälkiri one „Täht sääļ üleval“.

Elina Kalme ja Imre Nõmm

Anna Haava 160

Luulelavastus „Anna Haava 160. Kui hing ei saa mitte vaiki olla.“
15. oktoobril kell 18 Pala kultuurimajas

Lavastusse on põimitud luuletused ja vahetekstid, mis käsitlevad A. Haava loomingut ja elulugu. Luulelavastus loob endale eesmärgi hoida A. Haava luule väärtust ka meie tänastel põlvedel. See on meelterännak aegumatusse luulemaailma läbi sõna, heli ja valguse.

Luulelavastuse on loonud teater Must JaAm
Helikujundus Lauri Rahu-soo
Vahetekstid Janno Puusepp
Laval Anne-Mai Tevahi

Etendus on tasuta.

Tartu 2024
Peipsiääre vald KUVAKE PEIPSILÄÄRE VALLA KULTUURI- JA VABAÄRAKESKUS EESTI KULTUURIKAPITAL KODAVERE PÄRIMUSKESKUS

Anna Haava laulude päev
15. oktoober 2024

Tähistame meie rahvale olulise luuletaja 160. sünniaastapäeva lauldes tema luuletustele loodud laule

Laulame Haavakiviil
Alatskiviil
Tartus
Põltsamaal
Tallinnas
ja igal pool Eestis!

Mis on luule paljalt sõnas?
Kuski, kare hingele-
aga muusikas ja laulus
Sulatah ta sõdame.

ANNA HAAVA SÕPRADE SEIPTS

Foto: Kadri Külaots

Teistelt inspiratsiooni kogumas

4. septembril sõitsime külla koos val-lavanema Piibe Koemetsa, abivalla-vanema Peeter Kiuru, majandusosa-konna juhataja Kalmar Raudsepa, finantsosakonna juhataja Sirje Koido, vallasekretäir Kai Pruuli, kantselei-spetsialisti Eveli Vungi, avalike suhete spetsialisti Kadri Külaotsa ning Peipsi-ääre valla kultuuri- ja vabaajakeskuse juhi Kristjan Kallavusega Haljala Vallavalitsusse.

Meid võtsid vastu Haljala vallava-nem Anti Puusepp, arendus- ja kom-munikatsioonijuht Kent Kerner ning Haljala valla majanduskeskuse juht Avo Bergström. Kuulasime häid mõt-teid ja praktikaid. Saime teada, kuidas on Haljala vallas lahendatud teenuste

ja heakorra küsimused.

1. jaanuarist 2023 alustas tegevust Haljala valla majanduskeskus, mis korraldab Haljala valla ametiasutuse ja ametiasutuse hallatavate asutuste hoonete ja muu taristu korrashoidu ning tagab kalmistute ja avalike alade heakorra ning hoolduse. Täpsemalt tähendab see sise- ja välikoristust, avalike alade hooldust, hoonete remonditöid, lumetõrje ja kohalike tee-de hooldamise korraldamist ja muid majandusvaldkonna tegevusi, mis on vajalikud vallavalitsuse ja hallatavate asutuste põhifunktsioonide täitmi-seks. Majanduskeskuse hallata on üheksa hoonet ja töötajaid on ligi 30.

Kohtumise lõpus oli meil võimalus

tutvuda ka hoonega, kus Haljala Valla-valitsus asub. Tegemist on mitme-funktsionaalse avaliku hoonega, kuhu on koondunud lisaks vallavalitsusele ka rahvamaja ja noortekeskus. Rahva-maja osas püüdis meie pilke avar saal pidulikumate sündmuste pidamiseks. Võimalik, et oled seda saali televiiso-rist näinud, sest eelmisel aastal toi-mus seal isadepäeva kontsertlavastus, mida külastas president Alar Karis ning seda kandis üle ka Rahvusring-hääling.

Kohtumiselt saime rohkesti inspi-ratsiooni edasisteks arendusteks.

Kadri Külaots
avalike suhete spetsialist

Foto: Stanislav Fedjakov

Kallaste kala- ja sibulalaat pakkus meeleolukat päeva kõigile külastajatele

31. augustil toimunud Kallaste kala- ja sibulalaat on tuntud oma rikkaliku kaubavaliku ja sügavalt juurdunud traditsioonide poolest, ning ka see kord ei olnud erand. Külastajad said nautida kohalike kalurite värsket saaki, eriti Peipsi järve maitsevaid kalu, mida pakuti toiduks mitmes erinevas variandis.

Lisaks kalale olid laadal keskmes ka Peipsi kandi kuulsad sibulad. Sibulapunutised ja muud sibulast valmistatud tooted täitsid lettide ääred, pakkudes silmailu ja maitseela-

musi. Paljud kohalikud tootjad töid müügil oma parimad tooted – alates kodustest hoidistest ja käsitööst kuni värskete aia- ja põllusaadusteni.

Maitstva toidu kõrval oli laadal ka mitmekesine kultuuriprogramm. Kohalikud muusikud, tantsijad ja folklooriansamblid löid tõelise peo-meeleolu. Kõige väiksemad külas-tajad said osa lastele mõeldud tege-vustest ja töötubadest, samal ajal kui täiskasvanud nautisid muusikat ja esitlusi.

Üritus tõi kokku nii kohalikke

elanikke kui ka külalisi kaugemalt, luues sõbraliku ja kokkuhoidva at-mosfääri, mis on Kallaste laada tra-ditsioonide keskmes.

Kokkuvõttes oli Kallaste kala- ja sibulalaat taaskord suurepärase näi-de sellest, kuidas kohalikud tradit-sioonid ja kogukonnatunne suuda-vad pakkuda meelde jäävaid elamusi ning tugevdada sidemeid kohalike elanike vahel.

Jekaterina Tõlnikova
korraldaja

Uued tiitliomanikud ning registreerimine purgipeole

Sibulatee puhvetite päev tõi piirkonda meie maitseid nautima ligi 6000 külalist. Avatud oli 33 puhvetit terves piirkonnas, suurim kontsentratsioon oli Kolkjas, mida saab viimaste aastate puhvetite pealinnaks suisa nimetada.

Sama ürituse raames valiti uus Sibulatee sibulapirukameister. Kümme kandidaatpirukat, mis žürii ette jõudsid, olid nii isuäratavad kui ka maitseid hästi. Hinnatavad olid suisa nii head, et lõpliku võitja välja selgitamiseks läks vaja hääletamist. Sibulatee sibulapirukameister 2024. aastal on Raul Oreškin, kelle pirukat aeg-ajalt edaspidigi Voronja galerii üritustel mekkida saab.

Esmakordselt valiti ka sibulamoo-simeister. Konkursile jõudis kaheksa moosi meie piirkonna elanikelt, kõik üksteisest täitsa erinevad. Sibula kõrval oli moosi sisse jõudnud erinevaid maitseaineid ning alkoholi. Võitjaks osutus Inna Koogi tšilline sibulamoo rummiga. Loodetavasti saab seda degusteerida Sibulatee purgipeol!

Sibulatee võrgustik andis välja ka pilkupüüdva sibulamüügikoha tiitli. Sel aastal läks see Kasepää külla Zoja Pahhurina sibula- ja pirukakioskile.

Fotogaleriisid puhvetite päevast näeb Sibulatee Facebooki kontol.

Purgipidu ootab osalejaid!

9. novembril on Alatskivi lossi sõiduhobuste talli oodatud kõik Peipsiääre valla ehk Sibulatee piirkonna elanikud, kes hoidistamisest lugu peavad. Toimub Sibulatee purgipidu, mis toob ühele poole lauda hoidiste tegijad ja teisele poole lauda hoidiste armastajad. Purgipeol saab oma hoidiseid tutvustada ja degusteerida anda, saab kaubelda ja saab osaleda hoidiste konkursil. Kauplejate registreerimine käib! Lisa leiad: www.sibulatee.ee/uritused/sibulatee-purgipidu/

Liis Lainemäe

Sibulatee võrgustiku eestvedaja

Pildil eelmise aasta sibulapirukameister Katrin Vaasna-Karo ja uus tiitliomanik Raul Oreškin.

Foto: Liis Lainemäe

Assikvere Haridusseltsi suvi

Valged toonekured on juba lõunapoole teele asunud. Märkamatu oleme jõudnud sügisse. Öeldakse, et tibusid loetakse sügisel. Seega meiegi teeme tagasivaate Assikvere Haridusseltsi suvistest tegemistest.

7. juunil külastasime Juula mõisat, et tutvuda pererahva ettevõtlusega ja samas ka toetada pererahva tegemisi.

24. juunil korraldasime jaanitule, kus astus ülesse haridusseltsi külateater M. Oopkaupi näidendi „Ristsed“, mida aitas lavastada Mare Hamer.

12. juulil toimus ellujäämise õpetuse kursus kriisilukorras. Instruktorite käe all õppisime kuidas anda esmaabi, kuidas orienteeruda metsas, kuidas saada hakkama metsas õõbimisega ja toidu leidmisega. Oli õpetav ja huvitav kogemus.

Selle aastased folklooripäevad toimusid 17. ja 18. augustil. See oli Euroopa kultuuripealinna Tartu 2024 põhiprogrammi osa. Selle raames panime üles fotonäituse 104 aastat „Assikvere Seltsielust“. Eksponeerisime vankriratta valmistamise lugu Assikveres. See näitus jääb üles püsinäitusena. Ootame kõiki lugejaid seda väljapanekut külastama. Kasutagem võimalust vaadata neid töid ja tegemisi nüüdiskaugusest, aastakümnete tagant, mis kord oli ja see kõik on meie

Foto: Elina Kalme

ajaruumist päästmatult kadunud.

Tänavused folklooripäevad toimusid 24. korda ning see on saanud igasuviseks traditsiooniks.

Märkimata ei saa jätta külateatri folkloorietendust. Õhtu lõppes simaniga Artur Aunapi eestvedamisel. Järgmisel päeval korraldasime vanavara laada ja matka. Matk lõppes ühise toiduvalmistamise ja sööminguga looduses.

Oma suvise programmi lõpetasime taasiseseisvumispäeva auks korraldatud väljasõiduga. Külastasime Rakvere linnuse muuseumi, Tallinna Teletorni, Tallinna

Botaanikaaeda ja õhtu lõpetas Jüri Kuuskema ajaloolise loenguga Tallinna Raekoja platsil.

Aeg ja ruum ühinevad inimese mälus. Minevik õpetab meid, kui oleme nõus kuulama ja vaikib niipea, kui püüame oma kõike-teadmiselega teda õpetada. Seejärel vaadake tulevikku, seda on alati meeldivam teha.

Suur tänu kõigile osalejatele!

Hinno Vospert

Assikvere Haridusseltsi juhatuse liige

Uhked bussiootepaviljonid

Vara Maarahva Seltsi algatusel valmis Vara mõisapargi juurde uhke bussiootepaviljon. 31. augustil paigaldati ka uus bussiootepaviljon Elmiku tee bussipeatusesse. Paviljonide valmimist toetas materjalidega Vara Saeveski. Paviljonide valmimisse panustasid Margus Kustala, Imre Ojamägi, Kalev Väljaste, Aimar Ind, Danel Voites, Merke Kustala, Karl-Margus Kustala, Relika Laan ja Rasmus Pihliku.

Täname Jaanus Jaanipere, kes aitas Elmiku tee bussiootepaviljoni transpordiga, Domira Ehitus OÜ-d, kes aitas väikse materjali toetusega, ning kõiki abilisi pühendumuse ja hoolimise eest, et kogukonnal oleks kodukohas veelgi parem elada! Suur aitäh ka Peipsiääre Vallavalitsusele Vara Maarahva Seltsi tegemiste toetamisel!

Foto: Relika Laan

Liis Zirkel kui kogukonna hoidja

Vara Perenaiste Selts asutati märtsis 1928. aastal. 1994. aastal alustas seltsi õiglusjärglasena tegevust Vara Maanaiste Selts, mille motoks oli: „Teen oma elu huvitavaks – õpin, kuni kestan.“ Seltsi eesmärkideks olid maaelu, kultuuri ja traditsioonide säilitamine, looduse ja puhta elukeskkonna hoidmine, perekonna tugevdamine ning kogukonna ühendamine. Lisaks korraldati loenguid ja õppesõite.

Liis Zirkeli panus on olnud erakordne. Tema juhtimisel taaselustati selts ning üle 13 aasta juhtis ta selle tegevust, korraldades erinevaid üritusi ja viies ellu algatusi. Liis tegi ka ettepaneku muuta seltsi nime, et kaasata rohkem noori ja mehi. Alates 2020. aasta oktoobrist kannabki selts nime Vara Maarahva Selts.

Täname Liisi Vara Maanaiste Seltsi taaselustamise, pikaajalise juhtimise ja kogukonnaelu arendamise eest! Vara Maarahva Selts kinkis Sibulatee puhvetite päeval talle pidulikult tunnustuspingi tema erakordse panuse tunnustamiseks ja tähistamaks oktoobris saabuvat 80. juubelit.

Relika Laan

Vara Maarahva Selts

Foto: Relika Laan

Foto: Maria Kohtov

Kooliaasta algus Kolkja Lasteaed-Põhikoolis

Alanud on uus õppeaasta. Taas on võimalus omandada põnevaid teadmisi ja oskusi. Kolkja Lasteaed-Põhikoolis toimus õppeaastat avav aktus 2. septembril, mil kooliteed alustas kuus uut vahvat õpilast. Nende esimeseks klassijuhatajaks on õpetaja Aimi Trankmann.

Suure rõõmuga võtame algava õppeaasta vastu 42 õpilasega. Lisaks täienes kollektiiv ka uute õpetajatega, kes rikastavad meie õppetööd ja huvitegevust. Tervitasime kunsti- ja käsitööõpetajat Silvi Sarapuud, loodusainete õpetajat Talvi Põldmat ning sotsiaalpedagoog-huvijuhti Maarja Mikhelsit.

Alanud õppeaasta töötab tulla teadmisterohke ning seikluslik. Pühendume õppeainete põnevatele lõimimistele, korraldades erinevaid teemanädalaid. Septembris panustame kogukonda, osaledes maailmakoristuspäeval. Avame oma ukse ka maal elamise päeval.

Kolkja koolipere soovib kõigile ilusat, rõõmsat ja edukat uut õppeaastat!

Maarja Mikhels
Kolkja Lasteaed-Põhikooli huvijuht

Ringmäng vanavanematega.

Foto: Agnes Kivirand

Uuel õppeaastal uue hooga

Septembri alguses jätkusid meie kõigi õnneks suvised augusti ilmad ja seetõttu oli üleminek uuele õppeaastale kõigile päikseline. Augusti viimasel nädalal käis meil külas politseikoer Lexi ja koerajuht Priidik Sepp. Kohe septembri alguses saime kokku lastevanematega, kellega arutasime uue aasta plaane ja üritusi. Samal nädalal oli ka Pala Raamatukogus ainulaadne kohvritesse pakitud tegelusnäitus „Pikk-pikk teekond“, mis jutustas lastele mänguliselt ning kaasahaaravalt lugusid Ilon Wiklandist ja tema illustreeritud raamatutest. Näitust külastasid nädala jooksul kõik kolm rühma.

Väga oluline sündmus septembris on loomulikult vanavanemate päev ja ka meie kutsusime 10. septembril nad külla. Koos sõõdi rühmades hommikuputru ja edasi liikusime õue. Lapsed esinesid vanavanematele laulude ja luuletustega, mängiti koos ringmänge ning meisterdati pihlakatest ja arooniastest ehteid.

Septembrikuusse on planeeritud lasteaial veel ühine spordipäev ja meisterdamised sügisnäitusele, aga sellest räägime juba järgmisel kuul. Seniks aga värvilist sügist!

Kersti Vait
Pala Lasteaed

Peipsist ronis välja järveelukas

Peipsi järve ääres Uus-Kasepääs püstitasid noored kunsti- ja keskkonnahuvilised Noodaranna supluskohta omamoodi eluka. Järveelukas vormus vanadest kalavõrkudest, Peipsi pilliroost ja kõrkjaist, selgrooks osa lähedalasuvast vanast lammutatud majast. Inspiratsiooniks sai kohalik ainulaadne loodus ja selle hoidmine.

Ürituse noorte eestvedajate soov oli juhtida tähelepanu Eesti suurima järve ja seda ümbritseva erilise keskkonna väärtuse hoidmisele. Umbes kahe meetri kõrgune ja kuue meetri pikkune järveelukas Puu-uss valmis Noodaranna niidule päevapikkuse rassimise tulemusel. Alustati eluka visandamisest ning harukordses har-

moonias liikusid noorte mõtted samas suunas ja üsna pea jõuti ühise kavandini.

„Noodamaa rand on elukale suurepärane elupaik. Supluskohas on avarust, loomeallikas Peipsi järv vahetult kohal ja sinna on huvilistel ka Puuussi lihtne vaatama tulla,“ kiitis noorte kaasaegse kunsti aasta projektijuht Keret Altpere Peipsiääre valla pakutud asukohta. Ta lisas, et noored on eriti tänulikud kohalike vastutulelikuse ja koostöövalmiduse üle. „Peipsi Kalamees AS andis meile oma vanad kalavõrgud ja kalamees Anatoli viis kohapeal läbi suisa võrkude kasutamise kiirkoolituse. Lammutatud maja materjali osas sündis kokkulepe sa-

muti väga kiirelt ja meeldivalt.“

Pillirooelukas Puu-uss jääb nüüd Uus-Kasepääle Noodaranda vihmade ja tuulte hoolde ning teda saab uudistamas käia sügise lõpuni.

Kunstiaktsioon Peipsi rannal on Euroopa kultuuripealinn Tartu 2024 põhiprogrammi kuuluva noorte kaasaegse kunsti aasta üritus. Ettevõtmist korraldasid Lars Erik Soome, Mette Anete Tammistu, Uljana Jaskevits, Marianne Lung ja Hannes Ikla. Noori skulptoreid juhendasid Anna Otsolainen ja Mari Hiimäe.

Keret Altpere
noorte kaasaegse kunsti aasta projektijuht

Foto: Aleksandra Nikolajeva

Kooliaasta algus Pala koolis

Veel enne, kui algas uus õppeaasta, käisid Pala kooli õpetajad teistes haridusasutustes ringi vaatamas, kogemusi kuulamas ja inspiratsiooni otsimas. Suve alguses külastati Palamuse lasteaeda Nukitsamees, kihelkonna-koolimuuseumit, Tabivere Põhikooli ja Lähte Ühisgümnaasiumi. Augustis võeti ette reis Võru Kreutzwaldi Kooli, kus lisaks suure kooli õppekorraldusele räägiti võru keele õpetamisest ja propageerimisest, mis andis meile julgust ja mõtteid, kuidas lõimida Kodavere kihelkonna pärimust tavapärase õppetööga.

Anna Haava nimelises Pala Koolis alustas 2. septembril oma esimest kooliteed 10 vahvat õpilast. Nende õpetaja on Malle Sildver. Saanud käte aabitsad, istutasid koolijätsid õpetajaga ning direktori ja vallavanema abiga kooliaeda hortensia.

Südamega tehtud töö eest tänati vallavanema tänukirja ja kooli meenega kauaaegset majahoidjat Elsa Rüütli. Alanud õppeaastal alustas tööd füüsikaõpetaja Kadri Tinn.

Õppeaasta töötab tulla taas tegus, alustavad ja jätkavad mitmed huvirigid, ees ootavad harivad ja põnevad

õppekäigud. Suvel valmis kooli juurde madalseiklusrada, mis on populaarne nii tundides, õuevahetundides kui ka pärast kooli.

Sellel sügisel tähistame poetess Anna Haava 160. sünniaastapäeva mitmesuguste erinevate tegevustega. Täpsem info eelseisvate ürituste kohta kooli kodulehel ja Facebookis. Tegusat kooliaastat kõigile!

Katrin Puusepp
Artur Aunap
Anna Haava nimeline Pala Kool

Esimene klass (vasakult): Marianne Juuse, Daniel Lõhmus, Remo Vasenko, Marten Teras, Ott-Rasmus Ojamets, Kreete Aduson, Emma Saar, Kaisa Saar, Gabriela Jürgenson, Kadriiliis Kuusk ja õpetaja Malle Sildver.

Foto: Kadri Tinn

Vara Põhikooli õpetajad KiVa värvides.

Foto: Sven Reinomägi

Kooliaasta algus Vara Põhikoolis

Vara Põhikoolis algas uus kooliaasta 2. septembril 2024, kui oma esimese aabitsa sai pidulikult aktusel kätte 9 uut 1. klassi õpilast.

Meie kool alustab kaheksandat aastat KiVa (Kiusamisvaba Kooli) programmiga. Oleme üksmeelne, hooliv ja sõbralik koolipere. Soovime head uut kiusamisvaba aastat!

Vara Põhikoolis alustas sellest õppeaastast tööd ka neli uut õpetajat: Helen Orel klassiõpetajana, Maili Vaher bioloogia, geograafia, füüsika ja loo-

dusõpetuse õpetajana, Mikk Joorits kehalise kasvatusõpetajana ja Getter Mägi loodusõpetuse õpetajana. Kooliaasta töötab tulla mitmekülgne ja huvitav, sest osaleda saab lisaks tantsumängudele ning sporditreeningutele ka robotika ja käsitöö- ning kunstiringis.

Esimesel koolinädalal, 6. septembril käis kogu koolipere programmi „Reipalt koolipinki“ raames Alatskivi matkarajal matkamas. Sellise mõnusa sooja ja päikselise ilmaga on tegelikult väga mõnus matkata. Vanemad õpila-

sed pidid käima ka Apollo kivi juures ja seal ühe selfi tegema. Raja lõpus ootas vahvaid matkalisi maailma parim suppi, mis täitis kõhu ja andis energiat. Oli igati kosutav päev!

Septembris toimub erinevaid üritusi, mille kohta saab rohkem teada Vara Põhikooli Facebooki lehelt.

Soovime kogu kooliperele toredat ja edukat kooliaastat!

Mari-Liis Luhamäe
Vara Põhikooli huvijuht

Foto: Mairi Mandel

Palal valmis madalseiklusrada ja liugrada

Septembri alguses ootas Pala inimesi üllatus: Pala kooli staadioni kõrval oli valminud madalseiklusrada ja liuglaskumine, samuti uuendatud tasakaalurada.

MTÜ Tuuritajate projekti „Pala sportimisvõimaluste laiendamine“ toetas Tartumaa kohaliku omavalduse Vallavalitsus ja Pala kool, töid teostas Seiklusring OÜ.

Harjutused on erinevate raskus-

astmetega, lähtudes sellest, et need pakuvad nii lastele kui ka täiskasvanutele väljakutseid ja mitmekesis- taksid aktiivsete tegevuste võimalusi õues.

Seiklusrada saavad kasutada väga erineva vanuse, kasvu ja füüsilise võimekusega inimesed. Harjutusi saavad kasutada iseseisvalt lapsed alates 7 a, väiksemaid lapsi peavad kindlasti abistama ja julgustama täiskasvanud.

Esimestel nädalatel on harjutused ja rajad leidnud aktiivset kasutamist nii vaba aja veetmiseks kui kehalise kasvatus tundide läbiviimiseks.

Oleme rõõmsad, et Palale on lisandunud sportimisvõimalus lastele ja täiskasvanutele. Kutsume kõiki ennast proovile panema. Soovime kõikidele lõbusat ja turvalist kasutamist!

Mairi Mandel
MTÜ Tuuritajad

Uus õppeaasta Juhan Liivi nim Alatskivi Koolis

Juhan Liivi nim Alatskivi Kool alustas uut õppeaastat 2. septembril. Kooliteed alustas 25 sãrasilmset esimese klassi õpilast, kelle haridustee algust suunab õpetaja Kersti Rõivas.

Alanud õppeaastal on koolis kokku 189 õpilast ning töötajaid on 38. Esimene koolipäev oli eriline mitte ainult lastele, vaid ka nende peredele. Kooliaasta algust on oluline väärtustada nii esimesel klassil kui ka vanematel klassidel, sest kool on paik, kus õpitakse uusi oskusi ja avastatakse teadmisi, kuid lisaks kasvavad siit ettevõtlikud, loovad ja vastutustundlikud noored, kes on eeskujuks kõigile.

Tänavu liitus Juhan Liivi nim Alatskivi kooliperega mitmeid uusi õpetajaid ja spetsialiste. Kevin Rajasoo hakkab andma poiste kehalise kasvatus tundide ning toob tundidesse sportlikku vaimu ja värsket energiat. Saksa keele õpetajana alustab Heidi Laanemäe, kes pakub õpilastele inspireerivat ja toetavat õpikeskkonda, kus keeleõpe on põnev avastusretk. Lisaks asus juba 2024. aasta maikuus kooli nõustajana tööle Killu Vunk, kelle roll on pakkuda vaimse tervise ning õpi- ja õpetamisrõõmu leidmise tuge nii õpilastele kui ka õpetajatele.

Sel sügisel algas Eestis ajalooline üleminek täielikult eesti-keelsele haridusele, mis esitab väljakutseid ka Alatskivi koolile, kuna ligi kolmandik õpilaskonnast on pärit kodudest, kus emakeel ei ole eesti keel. Koolipere on valmis kõigile pakkuma igakülgset tuge, et üleminek sujuks kergelt ja edukalt. Olulised märksõnad on koostöö ja lugupidamine, kutsume kõiki koolipere liikmeid üles olema üksteise suhtes tähelepanelikud, hoolima koolikeskkonnast ning looma sõbralikku ja toetavat õhkkonda, kus kõigil on hea õppida ja töötada.

2024/25. õppeaasta toob õppetegevustesse olulisi uuendusi ja arengusuundi. Uuenenud põhikooli riikliku õppekava valguses keskendume väljundipõhisele õppele, mis seab fookuse õpilaste tegelike oskuste ja teadmiste omandamisele. See tähendab, et õpetamisel ja hindamisel lähtume üha enam sellest, milliseid tulemusi õpilased realselt saavutavad, mitte ainult protsessist. Väljundipõhine õpe aitab luua selgemat arusaama, milliseid pädevusi ja oskusi õpilased peavad omandama, et olla valmis järgmiseks haridustasemeks või eluks väljaspool kooli.

Personalitöö poolelt pöörame sel aastal rohkem tähelepanu õppiva organisatsioonikultuuri juurutamisele. See tähendab, et nii õpetajad kui ka kooli juhtkond tegelevad pideva õppimise ja enesearendamisega, et tagada kaasaegse ja efektiivse õppekeskkonna loomine. Olulisel kohal on selle eesmärgi täitmisel uus ja värske Õpetajate Õpiklubi (ÕÕ), mis keskendub 2024/25. õppeaastal kolmele põhilisele teemale: hindamine, kodused tööd ja tunni struktuur. Õpetajate õpiklubi on platvorm, kus õpetajad saavad üksteiselt õppida ja jagada häid praktikaid, et toetada õppijakeskse õpikäsituse juurutamist. Esimene ÕÕ toimus Alatskivi koolis 19. septembril.

2024/25. õppeaasta on meie koolis ka sisehindamise ja uue arengukava koostamise aasta. Sisehindamine annab võimaluse hinnata, kui hästi kooli senised tegevused on toetanud seatud eesmärkide saavutamist, ning võimaldab teha muudatusi kooli uues arengukavas, et tagada pidev areng ja kvaliteetne haridus. Selle aasta märksõnad Juhan Liivi nim Alatskivi Koolis on koostöö, arendamine ning kvaliteetne õppimine ja õpetamine. Oleme valmis vastu astuma uuele õppeaastale, mis toob endaga kaasa uusi võimalusi, põnevaid väljakutseid ja arenguvõimalusi.

Head uut aastat!

Helen Paju
Juhan Liivi nim Alatskivi Kooli direktor

Grete Hantson
huvijuht

Juhan Liivi nim Alatskivi Kooli 1. klass ja klassijuhataja Kersti Rõivas.

Foto: Dairi Pärn

Alatskivil toimus traditsiooniline Spordiklubi Juku käsipalli suvelaager

Spordiklubi Juku ja Peipsiääre valla noored käsipallurid osalesid traditsioonilises suvelaagris, mis toimus 5.–9. augustil Juhan Liivi nim Alatskivi Koolis.

Iga aasta suureneb ka käsipallilaagris osalejate arv: kui 2022. ja 2023. aasta suvel osales laagris 25 spordihuvilist, siis 2024. aasta suvelaagris oli käsipallihuvilisi kohal juba 33. Viiepäevase laagrinädala eesmärk oli teha ettevalmistusi uueks käsipallihooajaks, arendades erinevaid tildkehalisi ja käsipallispetsiifilisi oskusi, liikudes erinevates keskkondades, näiteks Alatskivi liivaväljakutel, Alatskivi matkarajal ja Alatskivi Kooli saalis. Samuti ühendas laager spordihuvilisi erinevatest Peipsiääre valla piirkondadest. Iga laagripäev algas hommikuvõimlemisega ja lõppes õhtul vaba aja tegevustega, kus mängiti näiteks limbot ja aardejahti. Laagri viimasel päeval toimus rannakäsipalli miniturniir, kus lapsed said laagris õpitut oskusi kinnistada. Peipsiääre valla piirkonna käsipallilaagrit toetas Tartumaa Noortefond.

Foto: Mari-Liis Must

15. Alatskivi Tänavakossu parim selgus vihmasajus

31. augustil toimus Alatskivi Tänavakossu juba 15. korda ning tänavu osales kuus meeskonda.

Seekordne tänavakorvpallivõistlus pakkus ilmastiku oludest tingituna väga teistsuguse lõpplahenduse. Võistluspäeva eel loositi kuus meeskonda kahte alagruppi ning omakorda kaks paremat alagrupis mänginud kooslust pääses poolfinaali. Pärast kohamänge selgus lõplik paremusjärjestus.

Käesoleva aasta kolmanda koha võitles endale juba kerge vihmasajuga pronksikohtumises viiepunktilise paremusega välja meeskond Võitlejad, kes alistas NKK meeskonna. Enne finaali algust keeras ilmataat veel vinti juurde ning hakkas lausa paduvihma sadama. Tekkinud olukorras osutus asfaltplatsil tänavakorvpalli mängimine võimatuks ning finaalis osalenud meeskonnad Dallas ning mitmekordne finalist eelmistest aastatest Variku, otsustasid käesoleva aasta parima selgitada ainult vabavisete viskamisega. Kerges vihmasajus suutsid Variku meeskonna liikmed kamba peale visata 4 korvi Dallase 1 korvi vastu. Selle tulemusena said 15. Alatskivi Tänavakossul võidurõõmu tunda meeskonna Variku liikmed Indrek Haak, Rainer Printsman ja Riho Tiivel.

Priit Allikivi

Peipsiääre valla kultuuri- ja vabaajakeskuse sporditööspsialist

Foto: Karl-Fredy Kruup

Vara staadionil toimus juubelihõnguline jalgpalliturniir

Augustikuu eelviimasel nädalal toimus Vara Põhikooli staadionil jalgpalliturniir Vara Vuti Cup 2024. Tänavune turniir oli juubelihõnguga, sest samanimeline võistlus toimus juba 20. aastat järjest.

23. augustil leidis aset noorteturniir, kuhu olid oodatud 2012. aastal ja hiljem sündinud jalgpallurid. Võistlustules oli kaks võistkonda: Tartu WJK Santos ja Peipsi United Junior. Kuigi noorteturniirile oli registreerunud ka Puhja Spordiklubi, jätsid nad sel korral tulemata ning turniiri võitja otsustati kohe finaalmänguga. Mängiti kaks 25-minutist poolaega, mille järel pidi selguma võitja.

Mäng algas Santose jaoks suurepäraselt, sest Andreas Tarto viis Tartu ja Vara poistest koosneva võistkonna 1:0 juhtima. Veel roosisemaks muutus Santose jaoks seis, kui Gerhard Värvi otsustas, et lööb karistuslöögi enda poole pealt vastaste värava ristnurka – seisuks 2:0. Tundus, et Meistrite Liiga võidukarikast inspireeritud Vara Vuti Cupi võitjakarikas on minemas Santosele, kuid Peipsi United Juniori poisid sellega ei leppinud. Enne poolaja lõppu skoorisid Unitedi poolt Nikolai Lodeikin ja Kristjan Mägi, tehes mänguseisuks 2:2. Selle skoori pealt mindi ka poolajapausile. Teist poolaega alustasid paremini Peipsi United Juniori poisid ning hea surve realiseeriti ka väravaks, kui oma teise värava finaalmängus lõi Nikolai Lodeikin – seisuks juba 3:2 Peipsi United Juniori kasuks! Mängu lõpuni oli Santosel mitmeid häid momente mängu tagasitulemiseks, kuid ühtegi neist väravaks realiseerida ei õnnestunud. Seega lõppes mäng 3:2 Peipsi United Juniori võiduga ning ühtlasi Vara Vuti Cup 2024 noorteturniiri võiduga. Turniiri parimaks väravavahiks valiti Santose puurilukk Kristen Stig Värvi ning parimaks mängijaks Peipsi United Juniori kapten Kevin Opikov. Parim väravalööja oli kahe tabamusega Nikolai Lodeikin.

I koht: Peipsi United Junior
Koosseis: Kevin Opikov, German Opikov, Kristjan Mägi, Kevin Mägi, Eldar Buk, Miron Buk, Artjom Blinnikov, Edmund Laine, Likas Zirk, Nikolai Lodeikin.
Kapten: Kevin Opikov.
Treener: Vladimir Feltin.

24. augustil toimus täiskasvanute turniir, kus astusid võistlustulle 2008. aastal ja varem sündinud mängumehed. Osales 8 võistkonda, kes olid jagatud kahte alagruppi. A-alagrupis olid FC Luunja, FC MARA, Lääne United I ja Noored ning B-alagrupis võistlesid Team Ricardo, JK Elva Seikluspark, FC

Fotod: Karl-Fredy Kruup

Legkaja ja Lääne United II. Alagrupi võitja sai otse poolfinaali ning 2.–3. koht pidid mängima veerandfinaali. Üks mäng kestis 15 minutit.

Kõik mängud olid äärmiselt tasavägised – 20-st matšist 8 jäi normaalaja lõppedes viiki ning teistes mängudes otsustasid võitja üheksaks väravat.

Pronksimatšis kohtusid JK Elva Seikluspark ja FC MARA. Elvakad löid juba varakult 2 palli FC MARA puuriluku seljataha, tehes seisuks 2:0. Kuigi FC MARA suutis ühe värava tagasi lüüa ja täiesti viimase hetkeni pinget üleval hoida, lõppes matš 2:1 JK Elva Seiklusparki võiduga ning pronksmedalid kuulusid just neile.

Finaalis kohtusid Team Ricardo ja FC Luunja. FC Luunja mäng oli lustakas ja ladus juba esimestest mängudest saadik – oma alagrupp võideti 7 punkti ja väravate vahega 6:0. Lisaks ei lasknud FC Luunja omale kogu turniiri jooksul lüüa mängust ühtegi väravat. Nende vastane finaalis, viimase viie aasta jooksul kolm korda Vara Vuti Cupi võitnud Team Ricardo tuli turniirile võidumõtetele. Seevastu olid Team Ricardo esimesed mängud vaevaled – esimesest kahest mängust koguti kõigest 2 punkti ning alagrupi viimasele mängule mindi vastu pin-

gelises seisus. See-eest suudeti oma alagrupp võita 5 punkti ja väravate vahega 4:2. Poolfinaalidest pääsesid mõlemad meeskonnad tasavägiste mängude tulemusena finaali, kus ootas ees võrdsete võistkondade lahing. Finaali domineeris Team Ricardo, kes tabas mitu korda värava raamistikku ning hoidis survet kuni normaalaja lõpuni. Kuna mängus jäid mõlemal meeskonnal väravad löömata, asuti lööma penaltideid. Penaltiseeria võitis 2:1 Team Ricardo, võites seega kogu turniiri ning Vara Vuti Cupi juba neljandat korda kuue aasta jooksul. Turniiri parimaks väravavahiks valiti puhta töö teinud FC Luunja puurilukk Kevin Kink ning parimaks mängijaks FC Luunja võtmemängija Kevyn Toomemägi. Parim väravalööja oli kolme tabamusega Johannes Petmanson.

I koht: Team Ricardo
Koosseis: Silver Muromets, Mait Martpõld, Johannes Petmanson, Jakob Petmanson, Hendriko Patrail, Even Poltan, Mario Torokvei, Tarvo Padar, Andrei Smirnov, Rain Liblikas.
Kapten: Mario Torokvei.
Esindaja: Mait Martpõld.

Johannes Petmanson
 Vara Vuti Cup 2024 peakorraldaja

JÄRGMISED SPORDISÜNDMUSED

29.09.24 kell 10.00 Sibulatee sügisjooks
 01.10.24 kell 10.00 Peipsiääre valla koolispordi MV maastikujooksus (1.–9. kl)
 10.10.24 kell 10.00 Peipsiääre valla koolispordi MV jalgpallis (5.–9. kl)
 12.11.24 kell 10.00 Peipsiääre valla koolispordi MV rahvastepallis (4.–5. kl)

Lisainfo: www.peipsiaaeresport.ee

Valla spordisündmuse kajastame ka Peipsiääre spordiinfo Facebooki kanalil www.facebook.com/peipsivallasport.

Varnja, Lendava Laeva hoov
 Pala terviserada
 Alatskivi staadion
 Vara spordisaal

Raskete nakkushaiguste ennetamine on alati ohutum kui nende läbipõdemine

Terviseameti Lõuna regiooni juht Krista Juhanson tuletab lastevanematele meelde, et uue kooliaasta alguses tuleks üle vaadata ka lapse vaktsineerimise seis. Lapse koolieelne vaktsineerimiskalender sisaldab kaitset 12 nakkushaiguse vastu.

Krista Juhanson soovib lastevanematel koos perearsti või pereõega üle vaadata oma laste vaktsineerimise seis ja teha vajalikud vaktsineerimised esimesel võimalusel. Enne esimest klassi minekut peaks perearsti juures tehtud olema vaktsiin, mis annab kaitse difteeria, teetanuse, läkaköha ja lastehalvatuse vastu. Lisaks peaks laps olema saanud kooli alguseks kaitse ka leetrite, mumps ja punetiste vastu.

„Mitmed nakkushaigused võivad olla väga raskete tagajärgedega – vaktsineerimine on tõhusaim ja kättesaadavaim viis oma last ja kogukonda nende haiguste eest kaitsta,“ julgustas Juhanson. „Teatud haigused, mille vastu on võimalik vaktsineerida, on ohtlikud just väikelastele ning vaktsineerimine aitab vältida nii rasket haigestumist kui ka tüsistuste teket. Vaktsineerimine on alati ohutum kui haiguse läbipõdemine,“ lausutas ta.

Juhanson tõdes, et tänapäevased vaktsiinid on ohutud ja efektiivsed. Valdav osa lapseas tehtavatest vaktsineerimistest kujundavad im-

muunsuse 90–99%- vaktsineeritutel. „Vaktsineerimisest saadav kasu on palju suurem kui võimalike kõrvaltoimete risk,“ lisas ta.

Terviseameti peadirektori asetäitja Mari-Anne Härma sõnul ei ole tänu vaktsineerimisele mitmeid ohtlikke nakkushaigusi Eestis juba aastaid nähtud, kuid enamik neist on endiselt vaid ühe lennu- või laevareisi kaugusel. „Näiteks on ka sel aastal Eestis diagnoositud mitmeid leetrite ja läkaköha juhtumeid. Tegemist on ägedate haigustega, mis levivad endiselt paljudes Euroopa riikides. Selleks, et kaitsta oma lapsi ning nende raskete haiguste laiemalt levikut Eestis ära hoida, on oluline jälgida lapse vaktsineerimiskalendrit ja teha kõik vaktsineerimised õigeaegselt,“ ütles Mari-Anne Härma.

Kooliteed alustava või kooli vahetava lapse muude dokumentide hulgas peab olema väljavõte lapse tervisekaardist, kuhu on kantud kõik lapsele juba tehtud vaktsineerimised. Lapsele tehtud vaktsineerimisi saab näha Terviseportaal (terviseportaal.ee). Kui Terviseportaal ei ole lapse vaktsineerimised näha, tuleks oma perearstilt paluda, et ta andmed Terviseportali kannaks.

Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) soovitusel peab nakkushaiguste leviku vältimiseks olema vaktsineeritud vähemalt 95% lastest. 95%-line vaktsineerimisega hõlmatus aitab tagada elanikkonna

piisava kaitse ja takistab nakkushaiguste levikut vaktsineerimata inimeste seas.

Tartumaal oli 2023. aasta seisuga 2-aastastest lastest leetrite, mumps ja punetiste vastu vaktsineeritud 93% ning difteeria, teetanuse, läkaköha, poliomüeliidi, *Haemophilus influenzae* tüüp B ja B-viirushepatiidi vastu 93%. 8-aastastest lastest vaktsineeriti õigeaegselt difteeria, teetanuse, läkaköha ja poliomüeliidi vastu 87%. 14-aastastest oli leetrite, mumps ja punetiste vastu õigeaegselt korduvvaktsineeritud 85% ja 16-aastastest difteeria, teetanuse ja läkaköha vastu korduvvaktsineeritud vaid 84%.

Riikliku immuniseerimiskava eesmärk on tagada laste ja noorukite õigeaegne vaktsineerimisega hõlmatus. Selleks hangib riik kavas ettenähtud vaktsiinid.

Eestis võimaldatakse tasuta vaktsineerimist lastele ja noortele tuberkuloosi, B-viirushepatiidi, rotaviirusnakkuse, difteeria, teetanuse, läkaköha, punetiste, leetrite, mumps, lastehalvatuse, HPV ja b-tüübi hemofiilnakkuse vastu. Täiskasvanuid vaktsineeritakse difteeria-teetanuse vastu iga kümne aasta tagant. Samuti võimaldatakse tasuta gripivaktsiini riskirühmadele, sh kuni 7-aastastele lastele.

Rohkem infot: www.vaktsineeri.ee

Vaata ka: Lapse koolieelne vaktsineerimiskalender

Peaasi kutsub teismeliste vanemaid tasuta vaimse tervise esmaabi koolitusele

Vaimse tervise esmaabi koolitused annavad vanematele vajalikud teadmised ja oskused, et märgata ja toetada last vaimse tervise raskuste korral. Koolitusel saab lapsevanem teadmisi teismelise arengufaasi eripäradest, levinumate vaimse tervise murede ja häirete, häbimärgistamise ja abi andmise võimaluste kohta. Koolitusel õpitakse ka, kuidas iseennast lapsevanemana paremini hoida ja mida enda toetamiseks teha saab.

Vaimse tervise esmaabi koolitusi viivad läbi Peaasi.ee vaimse tervise esmaabi koolitaja sertifikaadiga koolitajad.

Lisainfo: esmaabi.peaasi.ee/registreeri-koolitusele/

Vali koolitusaegadest endale sobivaim ja registreeru!

Jaanika Palm
kommunikatsiooni- ja turundusjuht
Peaasi.ee

KOGUKOND
ON OLULINE

KOHALIKU
OMALGATUSE
PROGRAMM

Kohaliku omalgatuse programmi sügisvoor on avatud

Kohaliku omalgatuse programmi sügisvoor on 2. oktoobril kell 16.30.

Kohaliku omalgatuse programmi eesmärk on tugevate ja omalgatusel põhinevate kogukondade tekkimine ja püsimine. Programmi eesmärgi saavutamiseks elluviidavaid tegevusi toetatakse kahe meetme kaudu.

1) **Kogukonna arengu meetmega** panustatakse kogukonnaliikmete teadmiste ja oskuste kasvu, kogukonna identiteedi tugevnemise ja tõhusama koostöö tekkesse. Meetme maksimaalne toetussumma projekti kohta on 2500 eurot.

2) **Investeeringute ja kogukonnateenuste arendamise meetmega** panustatakse kogukonnale vajalike ja kogukonnaliikmete ühistegevust soodustavate avalikus kasutuses olevate objektide rajamise ja arendamise ning kogukonnaliikmetele vajalike teenuste pakku misse. Meetme maksimaalne toetussumma projekti kohta on 4000 eurot.

Omafinantseeringu minimaalne määr on 10% projekti kogumaksumusest. Omafinantseering peab olema rahaline. Taotleja võib esitada kaks taotlust juhul, kui need esitatakse erinevatesse meetmetesse.

Toetust saavad taotleda avalikes huvides oma piirkonna heaks tegutsevad mittetulundusühingud, mille liikmeks ei ole riik ega kohalik omavalitsus ja mille liikmetest äriühingud ei moodusta rohkem kui poole ning sihtasutused, mille asutajaks ei ole riik ega kohalik omavalitsus ja mille asutajatest äriühingud ei moodusta rohkem kui poole.

Toetuse taotleja peab tegutsema küla, aleviku, alevi, valla, linna või asumi kogukonna huvides, välja arvatud järgmised erandid:

- koguduste puhul saavad taotlejaks olla kogudused, mis tegutsevad põhikirja järgi koguduse liikmetest laiema sihtgrupi huvides;
- küla-, aleviku- ning asumiseltside poolt asutatud omavalitsuse piire ületavad ühendused.

2024. aasta sügisese taotlusvoorus jagatava toetuse kogusumma on 85 000 eurot.

Taotlemine toimub elektrooniliselt Riigi Tugiteenuste Keskuse e-toetuse keskkonnas (etoetus.rtk.ee/) ja taotluste esitamise tähtaeg on 2. oktoobril kell 16.30.

Tartumaal viib kohaliku omalgatuse programmi taotlusvooru läbi Tartumaa Omavalitsuste Liit. Täpsem info ja juhendid: www.tartumaa.ee/programmid/kop

Taotluse sisulist koostamist nõustab Tartu Ärinõuandla MTÜ-de konsultant Kadri Pau (kadri.pau@arinouandla.ee)

Lisainfo:
Heili Uuk
Tartumaa Omavalitsuste Liit
tol@tartumaa.ee

В Эстонии почти у 25 тысяч детей нет защиты от опасных инфекционных заболеваний

По данным Департамента здоровья, в Эстонии после пандемии COVID-19 резко снизился охват детей вакцинациями из государственной программы иммунизации. Вместо рекомендованного ВОЗ уровня охвата вакцинацией 95% сейчас охват некоторых видов вакцинаций в Эстонии снизился и уже находится на уровне 70%. По мнению экспертов, это означает, что сейчас в стране значительно вырос риск возникновения новых вспышек заболеваний.

Если еще в 2014 году охват вакцинацией детей в Эстонии превышал рекомендованные ВОЗ 95% для всех наиболее важных вакцин из государственной программы иммунизации и оставался выше 90 % до 2021 года, в последние годы охват вакцинацией резко снизился и в настоящее время сохраняется в среднем на уровне всего 73-85% в зависимости от вида вакцины. По состоянию на 2023 год в Эстонии около 25 000 детей в возрасте до 16 лет не были вакцинированы вовремя.

«Охват детей вакцинацией из государственной программы иммунизации начал немного снижаться еще до начала пандемии COVID-19, но резкое снижение началось во время и после пандемии. К настоящему времени снижение достигло критического предела, когда риск новых вспышек заболеваний очень высок», - заявила руководитель отдела эпидемиологии инфекционных заболеваний Департамента здоровья Кярт Сибер. «Благодаря хорошему охвату вакцинации в Эстонии долгое время не наблюдалось ряда инфекционных заболеваний - например, дифтерия не выявлялась с 2001 года, а полиомиелит - с 1961 года», - добавила Сибер.

«Вакцины уже почти столетие являются частью защиты здоровья нашего общества и помогают предотвратить многие серьезные заболевания. К сожалению, эти заболевания все еще распространяются в мире, и поэтому от Эстонии нас отделяет от них всего один самолетный рейс», - сказала Ханна Яз, руководитель службы вакцинации Кассы здоровья. «Чтобы предотвратить новые вспышки заболеваний, очень важно, чтобы прививки, бесплатно предоставляемые в рамках программы иммунизации, проводились вовремя».

По словам главы Союза Семейных врачей Эстонии доктора Эллен-Малль Садрак, большинство родителей сегодня не знают и не помнят, что такое дифтерия, столбняк, корь или полиомиелит, и, следовательно, недооценивают опасность данных заболеваний. «Мы рекомендуем всем уточнить у своего семейного врача или семейной медсестры, какие прививки были отложены или отменены из-за пандемии или по какой-либо другой причине, и пройти вакцинацию как можно скорее. Кроме того, проверьте свои собственные проведенные вакцинации и при необходимости обновите защиту», - посоветовала доктор Садрак.

По мнению Анни и Тарво Кескюлла, многодетных родителей, вакцинация детей важна для защиты семьи и это особенно важно в связи с тем, что они много путешествуют. «Все семь детей в нашей семье получили регулярные прививки согласно государственной программе иммунизации. В своих решениях мы доверяем своей интуиции и опираемся на научное мнение врачей, а также не боимся спрашивать совета или дополнительной информации у нашего семейного врача. Я думаю, что в случае сомнений корректная полученная информация - это то, что помогает родителям принять решение», - сказала мама семьи Анни Кескюлла.

По состоянию на 2023 год вместо рекомендованных 95% только 84 % всех двухлетних детей были вакцинированы против дифтерии, столбняка, коклюша, полиомиелита, кори, свинки и краснухи, при этом в Ляэнемаа и Валгамаа охват составил только 70%. От кори, свинки и краснухи сейчас защищены 73% всех 14-летних детей, при этом менее всего в Ляэнемаа, Хийумаа и Пылвамаа - только 60%. В среднем в Эстонии против дифтерии, столбняка и коклюша привито 78% 16-летних детей, на острове Хийумаа — только 49%, а в Валгамаа — 52%.

Согласно статистике вакцинации в разных уездах, охват различными вакцинами из программы иммунизации был самым низким в Валгамаа, Пылвамаа и Ляэнемаа. Самый высокий охват вакцинацией наблюдается в Тартумаа и Йыгевемаа.

Цель государственной программы иммунизации — обеспечить своевременную вакцинацию детей и подростков. Для этого государство закупает все вакцины, предусмотренные программой. В Эстонии детям и подросткам предоставляются бесплатная вакцинация против туберкулеза, вируса гепатита В, ротавирусной инфекции, дифтерии, столбняка, коклюша, краснухи, кори, свинки, полиомиелита, ВПЧ и гемofilльной инфекции типа В. Взрослых прививают от дифтерии-столбняка каждые десять лет. Бесплатная вакцина против гриппа также предоставляется людям из групп риска, в том числе детям до 7 лет.

Дополнительную информацию можно прочитать на сайте <https://vaktsineeri.ee/ru>.

новости волостного управления

21 августа

Сауна, расположенная на земельном участке по адресу: ул. Пыллу, 5а, город Калласте (58601:001:1214), признана бесхозным строением.

Выданы разрешения на строительство: системы водоснабжения и канализации в поселке Алатскиви; низкой тропы приключений на земельном участке Паргисалу в поселке Алатскиви; для сноса жилого дома на участке по адресу: ул. Ынне, 1, город Калласте, а также для строительства подвала на участке Ломбинурме в деревне Пылдмаа.

На земельном участке Краави в деревне Торукюла и на участке Хаапсипеа-Харью в деревне Хаапсипеа установлено принудительное владение в пользу ОÜ Elektriülevõtte для строительства подземной кабельной линии в общественных интересах.

В волостной совет направлены проекты следующих решений:

- «Изменение штатной структуры волостного управления Пейпсияэре», предполагающее упразднение должности специалиста по социальной работе и создание вместо нее должности специалиста по защите детства.

- «Предоставление разрешения на взятие обязательства и проведения государственной закупки». В предыдущем бюджетном периоде волостной совет Пейпсияэре выдал разрешение на покупку трех автомобилей, но самоуправление приобрело лишь один. Для обеспечения бесперебойной работы социальных служб необходимо приобрести два

новых автомобиля.

Обсуждались также следующие вопросы: ходатайство Tartu Reklaamteenused OÜ о приобретении земельного участка Тагала в деревне Люматти по цене ниже первоначальной, несмотря на то, что ранее начальная цена уже была снижена решением волостного совета; по заявлению от Пеэтера Вагулы относительно строительства парковок на земельных участках по адресу: ул. Ластеайа, 7 и 9, поселок Алатскиви, члены волостного совета пришли к заключению, что окончательное решение может быть принято после более детального обсуждения; установка дорожных знаков «Пешеходная дорожка» в начале и в конце дороги Кюластусескузе-теэ в поселке Колкья (58601:001:0380); установка табличек-указателей «Пляж» на пересечении улиц Ранна-теэ и Садама, а также на пересечении улиц Суур-теэ и Ранна-теэ.

Специалист по строительству и закупкам Раймонд Выйре ознакомил членов волостного управления с предварительным эскизом основного чертежа детальной планировки земельного участка Коолитагузе в деревне Вара (86101:006:0305) и прилегающей к нему территории. На находящейся в муниципальной собственности территории запланирован один участок земли коммерческого назначения (торговое или иное коммерческое здание) и шесть участков под жилую застройку. Кроме того, на чертеже отображен один участок, находящийся в частной собственности

— владелец данного участка согласился включить его в план детальной планировки.

6 августа

Волостное управление представило на публичное обсуждение Бюджетную стратегию волости Пейпсияэре на 2025–2028 гг. Решено инициировать делопроизводство для выяснения государственных интересов касательно отчуждения принадлежащих волости объектов недвижимости: ул. Ранна 13 в поселке Колкья, участка Педастикю в деревне Роотсикюла, а также объектов по адресу: ул. Оя 28 в городе Калласте и ул. Ранна 5а в поселке Колкья.

Микк Кирикал утвержден на должность директора Алатскивиской школы искусств с 6 августа 2024 года.

Обсуждались также следующие вопросы: по заявлению от MTÜ Alatskivi Lasketiir одобрено приобретение материалов для ремонта стрелкового тира; состояние крыши главного здания музея Лийва; выдача проектных условий для составления проекта постройки жилого дома на территории, расположенной рядом с садово-огородными участками в деревне Кооза. Принятые решения по последнему вопросу отложено до следующего заседания волостного управления.

С детальной повесткой заседаний и протоколами можно ознакомиться на домашней странице волости www.peipsivald.ee/vallavalitsuse-protokollid.

Кай Пруули
волостной секретарь

ВОЛОСТНОЙ СОВЕТ

34-е заседание II созыва волостного совета Пейпсияэре 28.08.2024

Внесены изменения в устав Колкьяского детского сада — основной школы.

Решено делегировать волостной управе Пейпсияэре создание баз данных, связанных с выполнением текущих задач как самой волостной управы, так и подведомственных учреждений, а также утверждение соответствующих положений о базах данных.

Одобрено решение об изменении штатной структуры волостного управления Пейпсияэре, предполагающее создание при социальном отделе должности специалиста по защите детства и упразднение должности специалиста по социальной работе.

Волостное управление Пейпсияэре получило разрешение на проведение государственной закупки с целью взятия в аренду пользования двух автомобилей сроком на 60 месяцев.

Изменен состав действующей при волостном совете комиссии по вопросам культуры и спорта: прекращены полномочия Катрин Рейманди в

качестве члена комиссии, новым членом комиссии стал Кристиан Каллауус.

Приняты к сведению результаты проверки, проведенной ревизионной комиссией волостного совета Пейпсияэре в отношении расходов на отопление и организации отопления зданий, находящихся в ведении самоуправления.

Волостному управлению Пейпсияэре поручено:

- не позднее 1 ноября 2024 года восстановить и запустить котельную на щепе, расположенную по адресу ул. Оя 13а в городе Калласте, и начать использовать ее для отопления зданий, находящихся в ведении муниципалитета;

- не позднее 1 октября 2024 года обеспечить выполнение обеими сторонами условий и обязательств по договору купли-продажи тепловой энергии, заключенному 1 октября 2019 года между волостным управлением Пейпсияэре и SW Energia OÜ;

- к 1 октября 2024 года обеспечить финансирование, запросить конкурирующие ценовые предложение и осуществить переход отопительной системы детского сада в Алатскиви с масляного на гранулированное топливо;

- в бюджете на 2025 год запланировать средства и осуществить переход отопительных систем в школьном здании Колкья и в здании по адресу: ул. Лосси, д. 2, поселок Алатскиви, с масляного на гранулированное топливо.

Принадлежащий волости Пейпсияэре участок земли, расположенный в поселке Алатскиви на Тартуском шоссе и на земельном участке по адресу ул. Казе 6а, передан квартирному товариществу Tarekene в безвозмездное пользование на неопределенный срок для строительства на данном участке автостоянки.

Подробную информацию о вопросах, рассмотренных депутатами волостного совета, можно получить, ознакомившись с протоколом или видеозаписью заседания, опубликованными на домашней странице волости Пейпсияэре:

*протоколы заседаний — www.peipsivald.ee/vallavalikogu-protokollid

*видеозаписи заседаний — www.peipsivald.ee/istungite-salvestised

Кай Пруули
волостной секретарь

Ярмарка рыбы и лука в Калласте подарила всем посетителям незабываемый день

Прошедшая ярмарка рыбы и лука в Калласте подарила всем посетителям по-настоящему оживленный день. Ярмарка известна богатым выбором товаров и глубокими традициями, и этот раз не стал исключением. Посетители могли насладиться свежим уловом местных рыбаков, особенно вкуснейшей рыбой Чудского озера, которую предлагали в нескольких вариантах приготовления.

Помимо рыбы, в центре внимания ярмарки был также знаменитый причудский лук. Луксовые косы и другие изделия из лука заполнили края прилавков, предлагая удовольствие для глаз и вкусовых рецепторов. Многие местные производители выставили на продажу свою лучшую продукцию — от домашней консервации и изделий ручной работы до свежей садовой и фермерской продукции.

Помимо вкусной еды, на ярмарке была также разнообразная культурная программа. Музыканты, танцоры и фольклорные ансамбли создали настоящую атмосферу праздника. Самым маленьким посетителям понравились детские мероприятия и мастер-классы, а взрослым — музыка и презентации.

Мероприятие собрало как местных жителей, так и гостей издалека, создав дружескую и бережливую атмосферу, которая лежит в основе традиций ярмарок в Калласте.

В целом, ярмарка рыбы и лука в Калласте в очередной раз стала прекрасным примером того, как местные традиции и чувство общности могут подарить незабываемые впечатления и укрепить связи между местными жителями.

Екатерина Тыльникова
Организатор

Фото: Станислав Федяков

Kohtumine vanade
(tuttavate)
raamatutega

23. oktoobril kell 13.00
Lümati raamatukogus

*Ristpistes
käsitöötikandite*

näituse avamine
Alatskivi Raamatukogus

24. oktoobril
kell 11.00

MUUSIKAÕHTU
LAULULAPPIJATEGA

"IGA KIIRTEE KÕRVAL ON RADA"

25. oktoobril kl 17.00
Vara raamatukogus

Sündmus toimub kultuuririkkuse aasta raames
SISSEPÄÄS TASUTA

Alatskivi raamatukogus

31. oktoobril
kell 17.00

ÕPITUBA

KUIDAS TOIMETADA
SÜGISESES ILUAIAS

Külas:
SAIMA
KAARNA
Aiasõbrast

Süüterooside tegemise õpituba

24. oktoobril, kell 13.00
KOLKJA RAAMATUKOGUS
Info tel 5632 1909

TASUTA!

Hea vallaelanik ja külaline

KUTSUME
VARA
KIRIKUSSE

5. OKTOOBRIKL
KL 12.15

23. VARA KIRIKU KONTSERDIL ESINEB
MÄNNISTE PEREBÄND

SISSEPÄÄS VABA ANNETUSEGA

KORRALDAVAD
VARA MAARAHVA SELTS JA VARA KOGUDUS
INFO: 513 5976 (LIIS)

OSTAME
METSAKINNISTUID
RAIEÕIGUST
PÖLLUMAAD
RAIDMEID

Askafor

53457403
siim@askafor.ee
www.askafor.ee

PISILAADUR
AVANT 420
JA
LISASEADMETE
RENT

TEL 554 0573

REBASERENT

TV ANTENN+DIGIBOKS

TRICOLOR, VIASAT, STARMAN

PAIGALDUS JA MÜÜK
GARANTII

Soojuspumpade müük
ja paigaldus

Tel 5666 3185

29. SEPTEMBRIL KL 13 KODAVERE PÄRIMUSKESKUSES

**"LAURI KETTUNEN PÜSTOLI JA
PLIATSIGA KEELT UURIMAS"**

KÕNELEB KEELETEADLANE JÜRI VALGE

TOIMUB KORJANDUS LAURI KETTUNENI MÄLESTUSMÄRGI RAJAMISEKS

TÄNAME NÄITUSE "EELMISE SAJANDI PEORIIDED" OSALEJAJD

Toetab Peipsiääre vald

Lisainfo: kodaverepk@gmail.com, tel 5553 8703, www.kodavere.ee

RM EHTUS
5020032

- Katusetööd
- Fassaaditööd
- Rekonstrueerimine
- Projekteerimine

Katusekatte ja vihmaveesüsteemide müük
ja paigaldus.
rmehitus.ee
info@rmehitus.ee
Tel 5020032

Millega tegeleb hetkel
Peipsiääre vald?

Seda saad lugeda
nüüd **BLOGIST**

"Käimasolevad arengud"

Skänni QR-kood
ja saadki teada!

26. oktoobril kell 15.00
Assikvere seltsimajas

PIRUKAPIDU

- Kohtumine piirkonnapolitseiga
- Mälumäng
- Tants - tantsusamme seab Liina Ojatamm

Sissepääsuks pirukas või annetus
Tule peole ja võta sõber ka kaasa!

PEIPSIÄÄRE VALD MÄLESTAB

AUGUST / SEPTEMBER 2024

ENN ERNITS	03.10.1947 – 27.08.2024
JEVDOKIA KOROBOVA	10.08.1934 – 04.09.2024
ANNE SUVE	04.06.1956 – 04.09.2024
ALEKSANDR MUROV	15.12.1958 – 08.09.2024
HELGA KIRS	15.08.1931 – 08.09.2024

26. september 2024 kell 17.00

KONTSERT-VESTLUSÕHTU

"TUBINA
TANTSUVIISID"

ESINEVAD

Triinu Piirsalu (viilul)

Mihhail Gerts (klaver)

KAVAS

- Tubin. Sõit Eesti tantsuviisidest
- Tubin. Viilulisonaat nr 1 jt.

ALATSKIVI LOSSIS

tasuta

Info: tubin@muusa.ee

KUULUTUSED

- | ÖNNITLEME SEPTEMBRI
SÜNNIPÄEVALAPSI	
98	PILVI STAMM
95	MAIMU SORGA
94	LJUBOV MUHHINA
92	RAISSA VARUNINA
90	RAISSA KUKINA
90	MARIA LEPIK
89	NATALIA KRISTLAIT
89	EHA VESKIMETS
89	EILI AINSALU
88	ASTA VILLEMSON
88	HELJU ERES
87	ZINAIDA LAUGA
85	VLADIMIR FILIPPOV
85	HILJA KOROBOVA
85	HELVI KASK
84	OSSIP BARÕŠNIKOV
84	RUFINA PEDOVA
84	ELENA TEMIN
83	VAIKE METSMA
83	TIIU PARTS
82	ÜLO MAHLA
82	LJUBOV KULAK
82	OLGA MEOMA
81	ENN PADAR
81	PAVEL TSVETKOV
81	NATALIA KALDARU
81	MARE BANNER
80	GEORGI GORJUNOV
80	LEIDA TIKK
80	AFIMJA TŠABANOVA
75	AARE RÄÄBIS
75	ANDU TÕRVA
75	MAIE KÄPP
75	ALEFTINA RATMAN
70	ALEXANDER RYABOV
70	VALENTYNA RYBALKO

POEET. HULLUMEELNE. DETEKTIIV.

PÄÄROOJA
vari
JAAK KILMI · SEBASTIÁN KAPILLA

KINODES 16. OKTOOBRIST

Ajalooline põnevusfilm „Vari“ toob esmakordselt Eestis kinolinale Juhan Liivi tegelaskuju ja näitab teda ootamatu vaatenurga alt.

18. oktoobril kell 18
Liivi muuseumi rehe all
Kohtumine filmi režissööri Jaak Kilmiga
Kohtade arv piiratud.
Registreerumine www.muusa.ee

23. oktoobril kell 14.30
Alatskivi lossi galerisaalis

23. oktoobril kell 19.00
Alatskivi lossi sõiduhobuste tallis

24. oktoobril kell 18.00
Pala kultuurimajas

27. oktoobril kell 14.00
Pala kultuurimajas

Filmi „Vari“ võtted toimusid Tartus, Hellenurme vesiveskis, Juhan Liivi lapsepõlvkodus, tänases Juhan Liivi muuseumis ning erinevates paikades Alatskivi kandis.